

N.A.B.O. SATELLITTEN

Et opsøgende tilbud på Amager

FØLGESKAB TIL FÆLLESSKAB

En metodebeskrivelse af partnerskabsplatformen
og brobygning af borgere med psykisk sårbarhed.

 **N.A.B.O. Satellitten**
En del af WeShelter

WeShelter

WeShelter har lavet socialt arbejde i 125 år og arbejder for at give hjemløse og socialt udsatte bedre vilkår.

WeShelter driver Kollegiet Gl. Køge Landevej i Valby, RG60 på Nørrebro og Aktivitets- og samværstilbuddene Pegasus, Projekt Offside, N.A.B.O. Center og Værestedet i Sydvest.

WeShelter udgiver Magasinet Hjemløs, arbejder med frivillige i en stribe aktiviteter samt taler de udsattes sag.

N.A.B.O.Center

N.A.B.O. Center er et aktivitets- og samværstilbud og en del af WeShelter. Det er et anonymt tilbud for borgere med psykisk sårbarhed, som bor i Københavns kommune. Man kan derfor komme ind lige fra gaden uden visitation.

N.A.B.O. Center åbnede dørene for første gang i efteråret 1991 og har igennem årene bestræbt sig på at være et sted, der påskønner mangfoldigheden og ser denne som en værdi i samværet.

N.A.B.O. Center arbejder ud fra en recoverytilgang og har fokus på brugerinddragelse.

N.A.B.O. Center ser fællesskabet som en ressource og har et slogan udarbejdet af brugerne: "Vi kan mere, når vi er flere".

—

Forfatter: Lya Moestrup
Redaktion: Bente Clausen & Lya Moestrup
Grafisk tilrettelægning: Ida E. Jensen

INDHOLDSFORTEGNELSE

7

Problemstilling

8

Baggrund for Satellitten

9

Metodebeskrivelse

10

Satellitten - et
opsøgende tilbud

12

Etablering af
partnerskabsmodellen

20

Brobygning - formålet
med partnerskaberne

23

Relationsarbejdet
i Satellitten

25

Brugerne siger

31

Erfaringer fra
partnerskabsmodellen

33

Anbefalinger



Forord v./Bente Clausen, leder af N.A.B.O. Center og Satellitten

Som leder af aktivitets- og samværstilbuddet N.A.B.O. Center på Amager møder jeg hver dag mennesker med meget forskellige forudsætninger og livshistorier. Midt i mangfoldigheden er der dog én ting, brugerne af huset har til fælles: De har turdet træde ind af døren. Det skridt er der andre, som ikke magter at tage.

Jeg har gennem mange år været optaget af den borgergruppe, som vi ved sidder isolerede og ensomme i egen bolig, men som vi ikke møder i viften af tilbud til mennesker med psykisk sårbarhed.

Jeg er derfor meget taknemmelig over, at N.A.B.O. Centret har fået mulighed for at etablere et opsøgende tilbud i form af Satellitten. Ikke mindst er jeg glad for det forpligtende samarbejde, vi har med partnerne i Københavns Kommune og Region Hovedstadens Psykiatri, der hjælper os med at opspore borgere til tilbuddet.

At finde isolerede borgere med psykisk sårbarhed, der ønsker at bryde med ensomheden. Og at følge dem ind i et fællesskab – det er netop kernen i Satellittens arbejde.

Satellitten har været i drift i ca. 1½ års tid. Vi er

hverken færdige med at udvikle på tilbuddet eller med at opbygge nye samarbejdsrelationer. Men vi har gjort os nogle første nyttige erfaringer, som vi gerne deler med andre. Derfor denne publikation.

Vi ved, at der er stor faglig og politisk interesse for tværsektorielle samarbejder mellem fx kommune, region og sociale organisationer – ikke mindst brobygning mellem socialpsykiatri og behandlingspsykiatri. I publikationen lægger vi derfor særlig vægt på at beskrive den partnerskabsmodel, der ligger til grund for Satellitten.

Min oplevelse er, at et opsøgende tilbud, som Satellitten, ligger velplaceret i AST-regi. Vi kender målgruppen, og vi kan støtte borgerne på vejen ud af behandlingspsykiatrien og ind i det omgivne samfund.

Med Satellitten har N.A.B.O. Centret fået mulighed for at nå ud til en endnu bredere målgruppe. Dermed får vi også endnu bedre mulighed for at bidrage til at løfte kerneopgaven i den københavnske socialpsykiatri, der handler om at understøtte borgerne i deres recoveryprocesser.

Stort tak til Satellittens eksisterende samarbejdspartnere – og velkommen til nye.

God læselyst!

Bente Clausen, juni 2020

“Når vi taler om at styrke mennesker med psykisk sårbarhed, er det en nødvendighed at arbejde sammen på tværs af sektorer og faggrupper. På den måde kan vi sætte flere ressourcer i spil til gavn for den enkelte borger.”

– Lya Moestrup, konsulent

Problemstilling

Danmark er et velfærdssamfund, som i en eller anden grad understøtter de borgere, der ikke har ressourcer til at være selvforsørgende og tage ansvar for eget liv. Borgere med psykisk sårbarhed har ofte brug for støtte i livet til behandling og ikke mindst recovery og rehabilitering, så borgeren kan få fod på eget liv og have relationer og netværk. Det er mere reglen end undtagelsen, at en væsentlig del af borgere med psykisk sårbarhed isolerer sig fra familie og netværk. Det sker ofte gradvis gennem livet, og borgeren finder efterhånden større tryghed i ensomheden end i at være sammen med andre mennesker.

Når borgere først har isoleret sig, skal der meget til at bryde isolationen og få dem med i sociale sammenhænge. Man går ikke ud, tager ikke telefonen og åbner ikke døren. Vi har ret til at isolere os og leve alene, men sandheden er, at mange borgere med psykisk sårbarhed gerne vil have kontakt, netværk, følgeskab og hjælp til at styrke sociale kompetencer. De magter dog ikke at opsøge tilbuddene. Denne problemstilling

kalder på, at det er tilbuddene, der skal opsøge borgeren. Der er dog kun få opsøgende og håndholdte tilbud i forhold til antallet af isolerede borgere med psykiske udfordringer.

KL har lavet en undersøgelse, der peger på en stigning på 17% i antallet af borgere, der modtager indsatser i socialpsykiatrien (fra 2014-17). Der er lange ventelister på de psykiatriske børne- og voksenafdelinger, og efter endt behandlingsforløb mangler der til tider ressourcer til opfølgning efter udskrivelse og støtte til borgerne, når de skal hjem og leve deres eget liv.

Det større pres på psykiatrien har fået kommunerne til at øge fokus på recovery og rehabilitering, herunder samarbejder med ngo'er og andre aktører fra civilsamfundet. N.A.B.O. Center og WeShelter har, som aktør fra civilsamfundet, taget initiativ til et større samarbejde med kommuner og region om isolerede borger. Dette ud fra en overbevisning om, at vi støtter borgerne bedst ved at blande vores forskellige ressourcer i tværfaglige samarbejder.

Baggrund for Satellitten

I juni 2016 godkendte Socialudvalget i Københavns Kommune en ny organisering af byens aktivitets- og samværstilbud, herunder etablering af en satellitfunktion på Amager. Formålet med Satellitten var at opbygge kontaktflader til de borgere, der ikke af sig selv opsøger aktivitets- og samværstilbud eller andre tilbud i lokalsamfundet.

Siden fulgte en længerevarende proces, der ledte frem til, at Satellitten i 2018 kunne åbne sit kontor i N.A.B.O. Center (herefter N.A.B.O.) og i 2019 sige goddag til den første borger.

N.A.B.O. er et aktivitets- og samværstilbud, der inviterer til meningsfulde fællesskaber, som bidrager til den enkeltes livskvalitet. Samværstilbuddet har ansat en gruppe medarbejdere med pædagogisk baggrund og involverer tillige frivillige, som hjælper med de løbende aktiviteter i huset. Samværstilbuddet har eksisteret siden

1991 og er et fristed med mange aktiviteter for en stor brugergruppe på Amager.

At N.A.B.O. søgte om støtte til at åbne et opsøgende tilbud var ikke et nyt ønske for Bente Clausen, der er leder af stedet.

“Vi har i mange år vidst, at der var behov for et mere udgående og opsøgende tilbud, men det lå ikke indenfor de muligheder, vi havde i N.A.B.O. Vi kendte til isolerede borgere, vi ikke kunne nå og vidste, at der var mange flere rundt omkring derude. Derfor var tanken nærliggende, og ideen om et sådant tilbud begyndte at vokse.”

– Bente Clausen, leder af N.A.B.O.

N.A.B.O. ansatte en konsulent til at udvikle rammen for et opsøgende tilbud, hvor målgruppen var defineret som svært isolerede borgere.

Metodebeskrivelse

Allerede efter de første 6 måneder med Satellitten ser det ud til, at vores partnerskabsmodel, såvel som vores pædagogiske arbejde, giver positive forandringer og resultater for borgerne. Vi har derfor valgt at lave en metodebeskrivelse, som vi gerne vil dele med vores faglige kollegaer og netværk i håb om, at denne samarbejdsform kan vinde endnu større udbredelse og social forandring i vores samfund.

Metodebeskrivelsen er baseret på ialt 14 interviews med medarbejdere, partnere og brugere. Der er indhentet dokumentation i forhold til borgerhenvendelser fra januar - december 2019 til grund for den kvantitative oversigt over brugere og henvendelser.

Denne publikation er målrettet fagpersonale, der arbejder med borgere med psykisk sårbarhed, samt ledere og beslutningstagere, der søger inspiration til nye samarbejdsformer.

Den er også skrevet til ngo'er og samværs-tilbud, der vil inspireres til partnerskaber og nye samarbejdsformer, og til politikere, der udstikker rammer for samarbejder mellem sektorer og faggrupper.

METODEBESKRIVELSEN HAR 3 FORMÅL:

- × **At beskrive partnerskabsmodellen med ialt 6 partnere**
- × **At beskrive Satellittens opsøgende og relationsdannende arbejde**
- × **At undersøge effekten af Satellittens tilbud hos brugerne**

Satellitten - et opsøgende tilbud

Satellitten er et opsøgende tilbud på Amager, der tager imod borgere med psykisk sårbarhed, som gerne vil ud af ensomheden og møde andre i fællesskaber og netværk. Satellitten skal ses som et tilbud, der er tilpasset den enkeltes behov og ønsker.

Det er et anonymt tilbud, hvor borgerne bliver brobygget til Satellitten fra samarbejdspartnerne i psykiatrien efter endt behandlingsforløb eller via ressourceforløb i Københavns Kommune. Man skal bo i eget hjem og i 2300 København S. Her er ansat tre medarbejdere med forskellige pædagogiske baggrunde, som har tid til samtaler og til at skabe relationer til den enkelte. Målet er at hjælpe

borgeren til at få øje på egne ressourcer og finde frem til de behov og ønsker, som de kan handle på.

Satellitten har, udover samtaler med den enkelte, også aktiviteter i små midlertidige fællesskaber i form af bl.a. madaften og gåture. I realiteten handler det om at videreudvikle sociale færdigheder samt få kendskab til lokalmiljøets tilbud.

“Følgeskab til fællesskab” er en undertitel på Satellitten og en vigtig indsats, der ofte ikke er nok tid til i psykiatrien. I Satellitten kan borgerne få følgeskab til aktiviteter og netværk og dermed støtte på vejen ud i samværet med andre mennesker.

”Det er mit klare indtryk, at vi opfylder et behov hos samarbejdspartnerne, som nu kan tilbyde borgere ekstra støtte. Jeg håber også, at Satellitten er med til at forebygge genindlæggelser. Patienter, der bor alene i eget hjem, genindlægges oftere end andre. Det viser bl.a. en undersøgelse fra Sundhedsdatastyrelsen fra 2017. Hvis vi kan være med til at bremse den tendens, er vi nået meget langt.”

– Bente Clausen, leder af N.A.B.O. Center

Etablering af partnerskabsmodellen

Hvad er et partnerskab?

Et partnerskab er et ligeværdigt, forpligtende og gensidigt fordelagtigt samarbejde mellem organisationer, den offentlige og private sektor. Partnerne kombinerer deres ressourcer og kompetencer ud fra et fælles overordnet mål med samarbejdet.

Der er mange typer partnerskaber og mange forskellige grader af udveksling og integration i hinandens kerneydelser. Partnerskaber indenfor psykiatrien er typisk sociale partnerskaber, der samarbejder om borgerne, hvilket også gør sig gældende i Satellittens partnerskaber.

Partnerskabet i Satellitten består af ialt 5 partnere - 2 fra Region Hovedstaden og 3 fra Københavns Kommune, plus Satellitten som den 6. Dette må karakteriseres som et relativt stort partnerskab, der kræver en del koordinering og kommunikation, for at nå det fælles mål. Partnerskabet har tillige en følgegruppe, som består af lederne fra de 5 partnere og Satellitten.

Beskrivelse af de 5 partnere

1. Psykiatrisk Ambulatorium, Hans Bogbinders Allé, Psykiatrisk Center Amager, Region Hovedstaden

Psykiatrisk Ambulatorium tilbyder ambulante behandling og udredning af en bred målgruppe indenfor det psykiatriske speciale. I behandlingen bliver man tildelt en fast kontaktperson, der fungerer som koordinator af behandlingsforløbet.

2. Psykiatrisk hospital, Region Hovedstadens Psykiatri, Afd. A2

Afdeling A2 er et åbent døgnafsnit, der primært behandler voksne med psykotiske lidelser. Afdelingen har ansat en recoverymentor, som støtter patienterne i deres recoveryproces.

3. Psykiatrienheden i Københavns kommune, SKP

Psykiatrienheden er Københavns Kommunes forebyggende indsats. Enheden tilbyder bl.a. støtte- og kontaktpersoner til borgere med psykiske eller sociale problemer, der mangler hjælp til at håndtere hverdagen.

4. Hjemmevejlederne §85, Sundbygårdsvej 1, Københavns kommune

Tilbyder hjælp, omsorg og støtte i borgerens hjem, samt optræning af færdigheder til personer, der har behov. Borgerne har typisk betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

5. Bolig- og Beskæftigelsesenheden, Borgercenter Voksne, Københavns Kommune

Varetager bl.a. koordineringen af ressourceløb for personer, der har komplekse problemer udover ledighed.

Opstart af Satellitten

N.A.B.O. valgte fra starten at ansætte en konsulent, Lya Moestrup, der havde erfaring med partnerskaber. Hun opbyggede, sammen med leder Bente Clausen, en samarbejdsplatform til Satellitten med 5 forpligtende partnerskaber, der hver har en samarbejdskontrakt med Satellitten.

Målet er det samme i alle kontrakter: At samarbejde

om borgere med psykisk sårbarhed ved at brobygge relevante borgere fra partnerne til Satellitten.

Som det første afdækkede konsulenten aktører i bydelen, hvor indsatsen skulle ligge og målgruppen bor. Derefter udvalgte hun en gruppe relevante aktører for Satellitten, som arbejder for og med den samme målgruppe.

Konsulenten tog en snak med hver aktør, præsenterede projektet og hvordan et gensidigt samarbejde kunne se ud, så begge parter oplever en "win-win".

“Man skal være forberedt på, at en aktør i første omgang vil være lidt afvisende overfor et samarbejde. De har travlt i deres kalender og ser et forslag til et samarbejde som et ekstrarbejde. De fleste tænker på tiden og økonomien, og hvordan det kan gavne deres arbejdsplads.”

– Lya Moestrup, konsulent

Ud fra et civilsamfundsperspektiv arbejder man ofte tværfagligt hen over sektorer og faggrupper. Når vi taler om borgere med psykisk sårbarhed, er det ofte komplekse problemstillinger, der ligger bag, og går vi sammen på tværs af aktører, er der større chance for, at vi kan arbejde helhedsorienteret med borgerne.

På den anden side bliver kommuner og regioner bestormet med rigtig mange tilbud til borgerne fra ngo'er og civile indsatser. Det er tegn på ressourcer i vores samfund, men det betyder, at man skal presse lidt på, når man synes, man har en god løsning.

Samarbejdskontrakter

Det lykkedes at få 5 ud af 7 aktører til at indgå i et samarbejde. En afgørende faktor var, at Satellitten

ikke er startet op som et tidsbegrænset projekt. Der blev efterfølgende udformet 5 forpligtende samarbejdskontrakter, som lederne selv kom med input til. Kontrakten rummer punkter som 1) formål med samarbejde, 2) ansvarsfordeling, 3) udveksling af ressourcer (f.eks. penge, timer, medarbejdere, lokaler, materialer) og 4) tidsperiode.

Ved at Satellitten har en fælles målsætning med alle deres partnere, ligger her en iboende og vigtig "win-win" for begge parter.

I forbindelse med udformning af en skriftlig aftale, er det vigtigt at italesætte og forventningsafstemme formål og resultater, så der er helt klare linier hos alle. En gang om året vil det være relevant at gå aftalerne igennem i forbindelse med en evaluering og justering af samarbejdet.

“Det gode ved Satellitten er, at medarbejderne er nærværende og stabile. Man kommer hjem med en god fornemmelse i maven. Satellitten er med til at stabilisere mig.”

– Bruger

Følgegruppemøder

Til daglig har partnerne ikke noget med hinanden at gøre, andet end at de ses til følgegruppemøder 2 gange årligt. På følgegruppemøderne deles og udveksles viden, sikres en god kommunikation med ledelsen og udvidelse af kendskabet partnerne imellem. Det er Satellittens koordinator, der indkalder til følgegruppemøder og involverer partnerne i at lave en dagsorden.

Satellittens rolle

Koordinatorens rolle i Satellitten er at være tovholder for partnerskabet og koordinator for de to pædagogiske medarbejdere, som har den primære borgerkontakt. Koordinatoren laver aftalerne med partnerne om, hvornår Satellittens medarbejdere deltager på deres respektive personale- og brugermøder og sørger for, at samarbejdet ikke forsvinder i dagligdagens gøremål. Koordinatorens arbejde er - i forhold til partnerskabet - at holde kontakt på det overordnede plan, få partnerskabet til at folde sig ud og være

opsøgende overfor nye partnere. Dertil kræves en forståelse for mekanismerne i partnerskaber. Hele Satellittens team har dog i fællesskab brugt meget tid og opmærksomhed på at starte partnerskabet op og skabe tillid, så de hurtigt kunne få nogle borgerkontakter at arbejde med.

“Det er noget med at have respekt for samarbejdspartnerens dagligdag og ikke presse på. En balance mellem at fortælle vi er her - og have respekt for deres hverdag.”

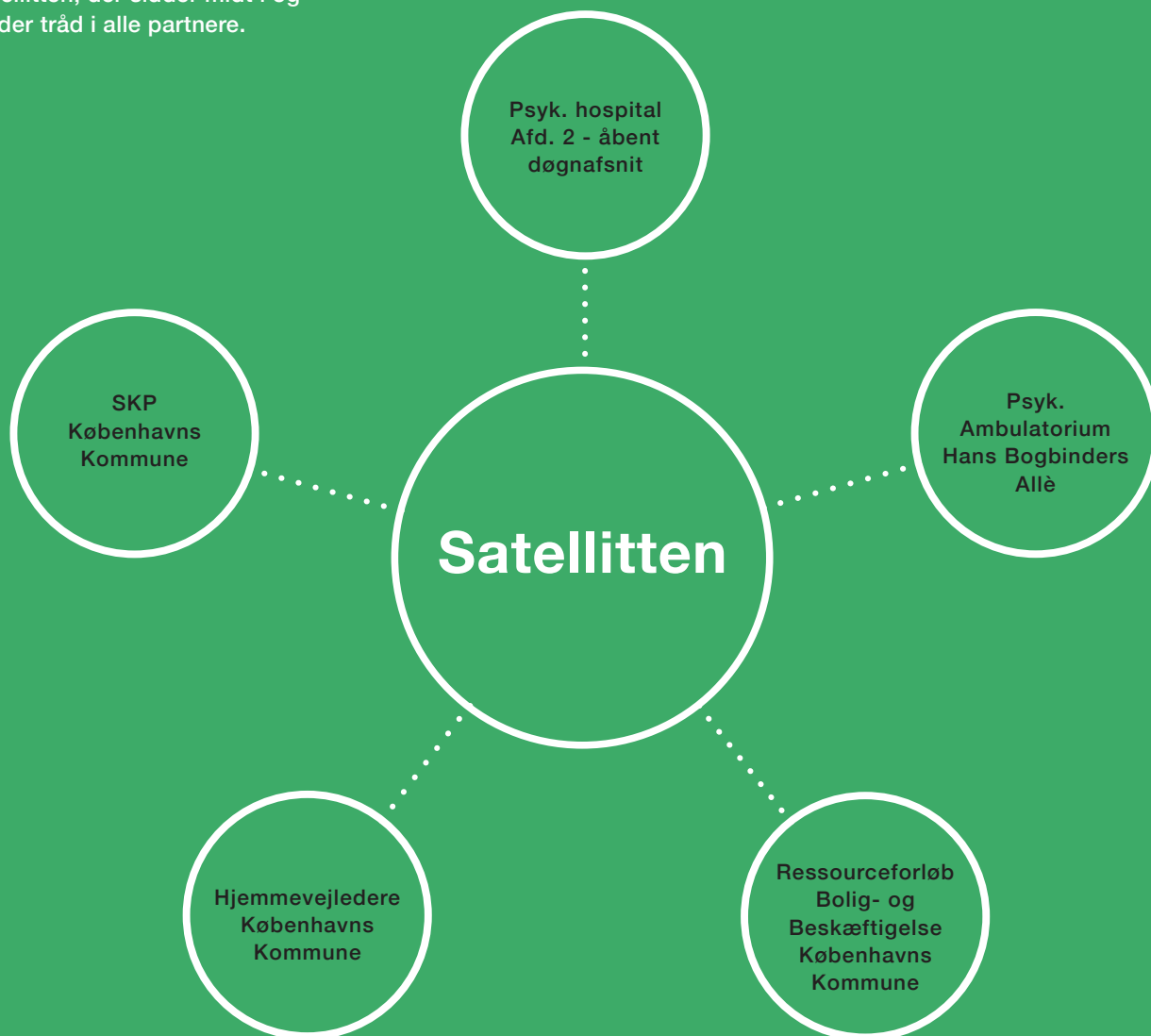
– Line Andersen, koordinator

Satellittens koordinator har fra starten aftalt kontinuerlige møder med partnerne, hvorefter Satellittens medarbejdere har deltaget i både personale- og brugermøder hos partnerne. Satellitten er tillige afhængig af partnernes løbende input til samarbejdet, så det fortsat er gensidigt. Især i opstartsfasen er det vigtigt, at der er dialog, justering og tilbagemeldinger fra alle involverede, ledere som medarbejdere, og det har båret frugt.

PARTNERSKABSMODELLEN

• • • = Samarbejdskontrakt

Modellen viser tydeligt, at det er Satellitten, der sidder midt i og holder tråd i alle partnere.



Erfaringer efter 1 år

Alle partnerne er enige om, at Satellitten muliggør et vigtigt samarbejde indenfor socialpsykiatrien. Både i forhold til at kunne hjælpe og støtte målgruppen mere, end den enkelte partner har mulighed for indenfor sine rammer, men også i forhold til at samarbejde med civilsamfundet. Dette takket være kommunens fokus på at samarbejde med civilsamfundet.

“Vi har en strategi, der lægger op til, at vi samarbejder med civilsamfundet. Hvis vi havde en anden strategi, så ville dette partnerskab nok ikke kunne lade sig gøre.... Dette partnerskab er ikke en SKAL opgave, men det er en meget vigtig opgave.”

– Signe Welcher Nielsen, leder af Psykiatrisk Ambulatorium

Alle lederne har på nogenlunde samme vis

inddraget én eller flere medarbejdere, som er i direkte kontakt med borgerne og med mulighed for at brobygge relevante borgere til Satellitten.

“Det var vigtigt for mig at få koblet medarbejderne hurtigt på. Vi har to koordinators på i forbindelse med Satellitten..... Man skal som leder ikke give slip der, efter at man har givet ansvaret videre.”

– Jóhann H. Karlsson, leder i Bolig- og Beskæftigelsesenheden

Alle partnere fortæller, at kommunikationen fra leder til medarbejder er vigtig, når det handler om at involvere medarbejdere i partnerskabet. Der er forskellige måder at udføre det på, men typisk bliver der samlet op på henvendelser til Satellitten til personalemøder.

Sådan opstarter I et partnerskab:



- Undersøg hvilke aktører, der arbejder med psykisk sårbare i bydelen/byen. Ring og spørg ind til deres indsatser.
- Udvælg relevante aktører og tal med dem om et eventuelt partnerskab. Tal om formål og hvad I hver især skal bidrage med og har af forventninger til partnerskabet.
- Få tilkendegivelser fra partnere.
- Lav kontraktudformning, hvor begge parter bidrager til teksten. Involvér herunder partnernes medarbejdere, som oftest vil være de udførende i partnerskabet.

Opmærksomhedspunkter ved partnerskabsaftaler:



- Udarbejd et fælles mål med partnerskabet
- Forventningsafstem med hinanden
- Italesæt hvad I hver især skal levere, for at partnerskabet kan fungere
- Italesæt bekymringer og undren
- Skriv aftalen ned og sæt tid på partnerskabet
- Juster aftalen efter opstart og løbende under partnerskabsperioden

Brobygning - formålet med partnerskaberne

Samarbejdet består i en brobygning af relevante borgere til Satellitten. Brobygningen foregår helt konkret ved, at en medarbejder i direkte kontakt med borgeren præsenterer vedkommende for Satellittens tilbud om samtaler og netværk.

Dette sker oftest under den sidste del af indlæggelsen eller i forbindelse med udskrivning og afslutning af et behandlings- eller støtteforløb. Borgeren skal give mundtlig samtykke, hvis han/hun er interesseret, og fortælle hvordan vedkommende vil kontaktes eller mødes med medarbejderen fra Satellitten.

“Det kan være meget forskelligt, hvordan kontakterne er, nogle gange mødes vi til et møde, andre gange ringer vi op. Det er op til den enkelte. Det er et anonymt tilbud, de bestemmer selv, hvilke vilkår det skal bygge på.”

– Ida Misfelt, Satellitten

Satellitten bliver også partnernes (nye) tilbud til borgerne, hvor der er personale med tid til at skabe relationer og følge ud i netværk. Ved at Satellitten og partnerne arbejder med den samme målgruppe, ligger her en iboende win-win for begge parter.

At få kontakt til isolerede borgere med psykisk sårbarhed er en udfordring for alle aktører, som arbejder med inklusion og netværksdannende aktiviteter. Samarbejdsplatformen i Satellitten er udformet ud fra en overbevisning om, at den bedste måde, vi kan få kontakt til og styrke målgruppen, er ved at samarbejde på tværs af og med psykiatriske indsatser.

Brobygningen bliver unik her, fordi vi har samlet 6 aktører, hvoraf de 5 har tæt kontakt til borgerne i forskellige behandlings- og støtteforløb, og den 6. - Satellitten - tager imod borgerne ud fra det civile borgerperspektiv.

Samarbejdsplatformen åbner op for en brobygning af borgere, som ellers ikke ville have været der. Det unikke er, at *“partneren har opsporingen og motivationsdelen til, at borgeren siger ja,”* (Line Andersen, Koordinator). Og når borgerne først er trådt ind i Satellitten, har de ikke nødvendigvis mere kontakt med den partner, de blev henvist fra.

Ofte får Satellittens medarbejdere kontakt med borgerne, allerede *mens* de er under indlæggelse, hvor de aftaler at mødes, så snart vedkommende kommer hjem til sig selv. Hermed undgås der at opstå *“huller”* i borgerens hverdag, hvor borgeren kan føle sig meget alene.

Brobygning fra Satellitten til lokalsamfundet

Satellitten er et midlertidigt tilbud, som godt kan være længerevarende, og når borgeren er klar til det, brobygger Satellitten borgeren ud i lokalsamfundet til nye netværk. Noget af

det unikke ved Satellitten er, at tilbuddet bl.a. brobygger til små grupper, og de matcher borgerne internt med hinanden.

Medarbejderne følger ofte en borger til en aktivitet eller samværstilbud, og der kan være brug for, at de undersøger tilbud om fællesskaber i lokalsamfundet, som borgeren har vist interesse for.

Følgeskab til fællesskab er Satellittens slogan og et væsentligt succeskriterie, når en borger brobygges til andet netværk. Dermed er borgeren kommet tættere på selv at være opsøgende i lokalsamfundet og styrket i at mestre sit eget liv.

BROBYGNING AF BORGERE

Modellen viser de to brobygningsfaser i Satellitten.



Relationsarbejdet i Satellitten

Satellitten er som en del af N.A.B.O. en civilsamfundsaktør, der har en vis grad af frihed til at vælge det værdigrundlag og de pædagogiske principper, de mener, har størst effekt i forhold til at støtte og styrke den enkelte borger. N.A.B.O. har i mange år arbejdet ud fra et ligeværdigt menneskesyn og en anerkendelse af, at det enkelte menneske har ressourcer.

Relationsarbejdet er en kerneopgave i Satellitten, og der er ingen tvivl om, at N.A.B.O.'s værdigrundlag præger medarbejdernes tilgang til borgerne. Såvel som deres faglige baggrunde naturligvis også præger samarbejdet med borgerne og dermed resultatet.

“Det er vigtigt, at jeg møder borgerne lige præcis, hvor de er... Jeg tror det betyder rigtig

meget for starten af en relation. Der er højt til loftet, ingen bedømmelser. Det er med til at give god kontakt.”

– Ida Misfelt, medarbejder

Da medarbejderne ikke skal behandle borgerne, er det muligt at se mennesket ud fra et andet perspektiv og bygge på de ressourcer, de har i forvejen.

“Vi ser ikke kun det syge og det skæve, men hele mennesket, og vi bliver ved med at følge op på kontakten til dem, så længe de har brug for os. Derudover skal de ikke stå til regnskab for, hvorfor de ikke dukker op. Hos partnerne har de måske en dagsorden.”

– Inge Godiksen, medarbejder

“En borger sagde, at han oplevede det som kvalitetstid, når han kom i Satellittens tilbud. Han syntes, han kunne blive kloge-re på sig selv. Vi er ikke behandlere, men borgeren får måske en større viden om sig selv. Nogle gange er vi nok også rollemodeller - de har mulighed for at spejle sig i os og også i hinanden.”

– Ida Misfelt, medarbejder

Medarbejderne sætter også de ydre rammer for, hvordan man er sammen med andre i et fællesskab, hvordan man kommunikerer med hinanden og bidrager. Det kan eksempelvis være, hvordan man er sammen omkring et

måltid og, at man melder afbud, hvis man ikke kan deltage.

Relationsarbejdet er baseret på den enkeltes proces med baggrund i, hvad Satellitten kan tilbyde, ud fra ønsket om at invitere til fællesskab for at bryde isolation og ensomhed.

Medarbejderne har mange kasketter på som mentorer, facilitatorer og formidlere i bl.a. mental og fysisk sundhed. De ser også sig selv i den vigtige rolle at være bærere af håb i forhold til borgerne, så når alting ser sort ud, er der altid en medarbejder til at motivere til at holde fast og tro på forandring.

Brugerne siger

Bruger 1

C er en mand på 36 år, der for nylig er flyttet fra Århus til Amager. I Århus boede han på et botilbud, men i København har han fået sin egen lejlighed. Han er så heldig at have sine forældre og en bror på Amager samt nogle få gamle venner, ellers er hans netværk meget begrænset.

C havde hørt om N.A.B.O. og gik derned til en brunch, hvor han mødte Inge fra Satellitten. C fik en god kontakt med Inge, og hun har hjulpet ham med at blive koblet på aktiviteter som eksempelvis mindfulness i foreningen Kæmperne.

“Hun (Inge) arbejder rigtig meget for at følge mig til dørs, hun har fulgt mig til aktiviteter.

Første gang fulgte hun mig, og næste gang gik jeg bare selv.”

C tænker slet ikke over, at Inge kommer fra Satellitten, og at det er et anonymt og opsøgende tilbud. Faktisk har C slet ikke været involveret i Satellittens aktiviteter, men har benyttet en af de pædagogiske medarbejdere til at blive koblet på aktiviteter ude i byen.

“Jeg synes, der er en meget god kommunikation mellem mig og Inge. De første par gange var jeg dårlig til at komme til tiden, nu er det bedre.”

C er således kommet godt i gang med forskellige aktiviteter, og han har ansøgt om at komme med på en lokalradio som vært.

Bruger 2

L fik kontakt til Satellitten gennem distriktspsykiatrien. Det var efter, hun havde været indlagt i en længere periode og efterfølgende været i psykiatrisk dagtilbud. L har talt meget med personalet fra Satellitten og deltager i flere aktiviteter som madlavning, går ture, drikker kaffe og snakker. Hun oplever, at man kan komme, som man har det.

“Hvis man kommer derind, kan man få et godt sammenhold, det er nogle gode aktiviteter, og sund mad, og man kan bedre sine færdigheder. Om torsdagen spiller man spil og går tur, man behøver ikke være på hele tiden, det er der ikke nogle mennesker, der kan holde ud, man kan gå hjem og slappe af, hvis man vil.”

Det har betydet meget for L at få kontakt til Satellitten.

“Ida og Inge er nærværende og stabile. Man kommer hjem med en god fornemmelse i maven. Inge er dygtig at snakke med... Satellitten er med til at stabilisere mig.”

Også aktiviteterne har givet god mening for L:

“Satellitten er mere tæt, vi kommer tættere ind på hinanden. Hvis man vil, kan man få nogle nære bekendtskaber. Man kan bruge det som et sted at møde nye mennesker. I stedet for at sidde på sofaen og drikke kaffe.”

L mener selv, at Satellitten har haft en positiv virkning på hende.

“Jeg har fået det lidt bedre, efter jeg er begyndt at komme i Satellitten, bedre humør. Når jeg sidder derhjemme, kan

humøret godt være lidt trist, bare det at gå en tur, så kan man få et helt nyt humør.”

Da Satellitten ikke tilbyder tidsbegrænsede forløb, er der heller ikke nogen egentlig slutdato på, hvor længe en borger må være tilknyttet stedet. L er godt klar over, at hun ikke kan være i Satellitten for evigt.

“Det kan godt være, jeg skal slutte i Satellitten en dag, men det ved jeg ikke noget om, det er i hvert fald ikke endnu, man skal jo også dø en dag.”

L ønsker for sin fremtid at komme ned i medicin, og måske finde en større bolig, så hendes fugle kan stå i stuen, mens hun selv kan sove i et soveværelse. Men hun ved godt, at man selv skal gøre noget for at skabe forandring.

Bruger 3

K fik kontakt til Satellitten igennem distriktspsykiatrien. K gav sit samtykke til, at en medarbejder fra Satellitten måtte kontakte hende, hvilket førte til, at Ida fra Satellitten mødte K i sit hjem til en kop kaffe. De havde en god samtale, og det viste sig, at K ønskede at komme i det større samværssted N.A.B.O. De aftalte, at Ida skulle følge K derhen.

“Jeg følte mig så velkommen af personalet og de andre brugere, alle personaler kom og præsenterede sig selv, det var sådan en varm atmosfære... Jeg er bare sluppet løs i N.A.B.O., det var den måde, jeg kom herover på.”

K nåede således aldrig at blive en del af Satellittens aktiviteter, men blev via det pædagogiske personale brobygget til N.A.B.O., hvor der er mange aktiviteter at være med i.

Om sine samtaler med Satellittens personale og, at det er et åbent og frivilligt tilbud, siger K.

“Man føler sig ikke syg på samme måde, det er lidt mere normalt... man føler sig mere fri, og det er ikke kommunalt, det er noget man gør frivilligt.”

Om samværsstedet N.A.B.O. siger K, at **“N.A.B.O. kan få mig ud mellem andre mennesker, det giver mig noget energi, jeg føler mig mere rask her i N.A.B.O. end i psykiatrien.”**

K har sluppet dagtilbuddet i distriktpsychiatrien, hun har fået det bedre og har håb og ønsker for sin fremtid.

“Jeg kunne godt tænke mig at kunne arbejde en dag eller to om ugen med køkkenarbejde eller noget helt andet. For efter jeg har det bedre, er dagene blevet rigtig lange. Jeg er begyndt at få noget energi.”

Det er tankevækkende, at jo raskere man bliver, og jo mere energi der er i kroppen, jo længere kan dagene føles og dermed føles også ensomheden større.

Bruger 4

Ida og Inge var ude på psykiatrisk hospital på Digevej på et patientmøde og fortælle om Satellittens tilbud og muligheder. Den dag var E med til mødet, da han havde været indlagt på afdelingen og på vej til at blive udskrevet. E var ikke helt stemt for i begyndelsen at få kontakt med Satellitten, men lod sig overtale af Recoverymentoren til, at hun ville følge ham hen til Satelliten og se, hvad det var for noget.

Det blev et positivt møde:

“Jeg blev taget godt imod, det eneste jeg har været mobset over er krydderier i maden. Det er der kommet en løsning på nu... Jeg

har været der fast 3 gange om ugen...”

E har mistet sin mor tidligere på året, hvilket medførte et tilbagefald i E's sygdom. Han havde svært ved at koncentrere sig og finde en mening med tilværelsen.

“Jeg havde behov for at tale om min tilværelse. Så jeg bruger Inge og Ida som samtalepartnere eller psykoterapeuter. Jeg føler, jeg bliver hørt i Satellitten, der må jeg være retfærdig. De hører på min jammer.”

E har været i psykiatrien siden han var barn, og har derfor mange års erfaring i at tale med behandlingssystemet. I Satellitten møder han frivilligt op, der er ikke en behandlingsplan eller en tidsramme for hans kontakt med stedet. Hans forhold til Ida og Inge er meget tæt.

“Jeg bruger Ida og Inge som hospital, eller som samtalepartnere eller psykoterapeuter... Det er min erfaring, hvis man har en kortvarig

skade og brækker armen, så spørger mange mennesker, hvordan det går med armen, da den efter al sandsynlighed vil blive brugbar igen. Hvis man har en skade, der er der hele livet, så er det ligesom folk mister interessen for en, så er man i en tilstand, der ikke bliver anderledes.”

Det kan være stigmatiserende at have psykisk sygdom gennem livet. Heldigvis for E har han fået kontakt til Satellitten.

“Min ensomhedsfølelse er blevet meget mindre, jeg tør ikke tænke, hvordan det var gået hvis jeg ikke havde haft Ida og Inge efter den periode, hvor min mor døde... Jeg tror, Ida og Inge kan hjælpe mig med at få et bedre liv, det kan give mig lidt tro på livet.”

“Der kommer et større og større fokus på samskabelse og fokus på samarbejder med civilsamfundet. Der er ingen forventning om, at civilsamfundet kan løse de kommunale opgaver, men måske kan de løse dem på en helt anden måde.”

– Jóhann H. Karlsson, leder, Bolig- og Beskæftigelsesenheden

Erfaringer fra partnerskabsmodellen

Der er påvist et behov for Satellitten. De 5 partnere har efter de første 11 måneder brobygget 54 isolerede borgere med psykisk sårbarhed til Satellitten. Det er langt flere end håbet på.

Partnerskabsmodellen har vist sig at være en succesfuld måde at samarbejde om isolerede borgere med psykisk sårbarhed. Vores partnere har taget ejerskab til Satellittens arbejde og oplever det som en "win-win", når de kan henvise deres borgere til et meningsfuldt tilbud.

Der er stor interesse for det tværfaglige samarbejde i psykiatrien.

At Satellitten ikke er et tidsbegrænset projekt, har været en forudsætning for, at partnerne ville involvere sig i et forpligtende samarbejde.

54 borgere er gennem kontakt med Satellitten blevet brobygget til én af 5 veje:

- 1. Til Satellittens aktiviteter og samtaler med medarbejderne – 14 borgere**
- 2. Til samtaler med medarbejderne – 17 borgere**
- 3. Brobygget til andre tilbud i bydelen – 5 borgere**

- 4. Brobygget til AST – 3 borgere**
- 5. Borgeren kan ikke bruge Satellittens tilbud, men har pt. andre behov og ønsker – 15 borgere.**

På tidspunktet for udgivelsen af denne publikation har Satellitten aktiv kontakt til 21 borgere.

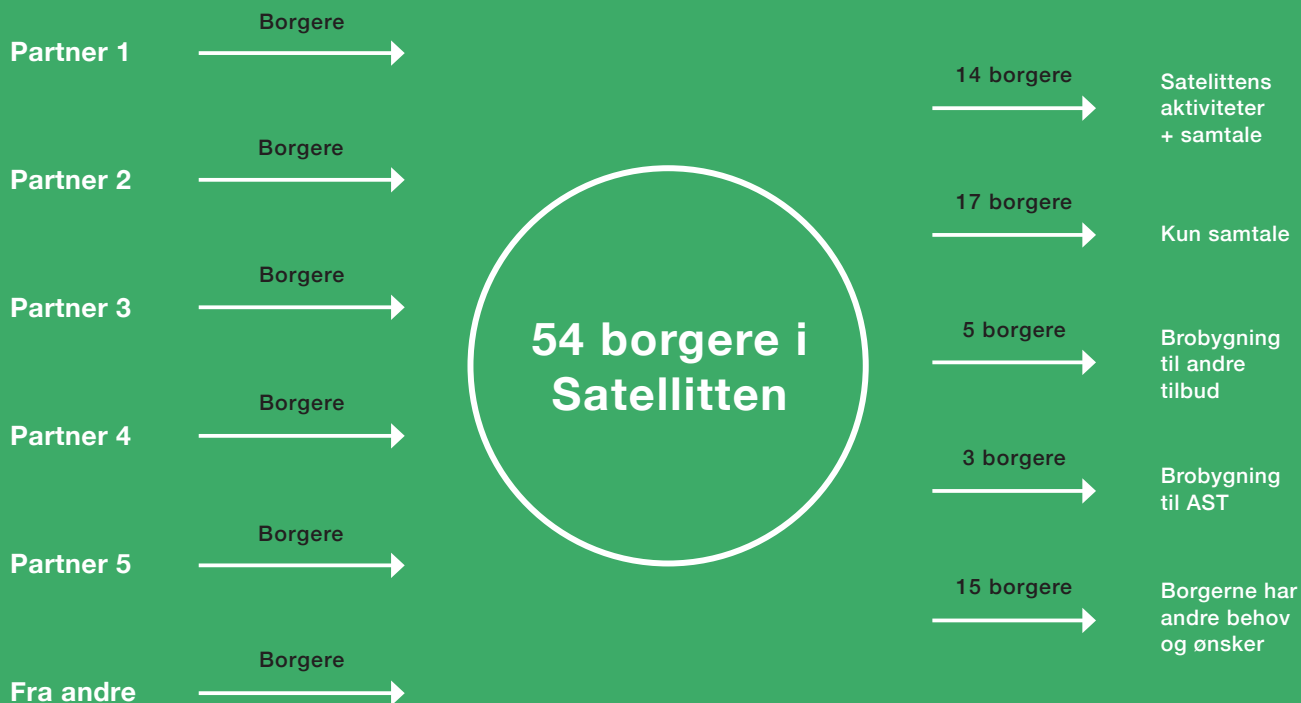
Hos nogle partnere er det lige til at brobygge borgere efter endt behandlingsforløb. Hos andre partnere gør individuelle forløb det lidt sværere at finde relevante borgere til brobygning. Der er således stor forskel på, hvor mange borgere, der er brobygget fra hver partner.

Brugerne fortæller, gennem deres historier, at kontakten med Satellitten og medarbejderne er af stor betydning i deres hverdag. Flere udtrykker, at deres livssituation er blevet bedre, og de har alle fået mere netværk og flere kontakter.

Satellitten har også fået kontakt med nye aktører i lokalområdet (f.eks. de boligsociale medarbejdere, bosteder for unge og akuttillbud), som anses for relevante at forsøge at etablere samarbejder med.

SATELLITTENS BROBYGNING

Modellen viser hvordan Satellitten brobygger borgerne videre



Vores anbefalinger

Vores erfaringer allerede efter et år med Satellitten vidner om, at der er god grund til at arbejde i partnerskaber indenfor psykiatrien. Vores brugere har udtrykt, at kontakten med personalet og stedet har givet positiv effekt i deres liv i form af at blive lyttet til, støttet og få sociale kontakter.

Vores partnere oplever en gensidig gevinst ved partnerskaberne og peger især på, at Satellitten har mulighed for at gribe borgerne efter endte forløb hos partnerne. Vi er således overbeviste om, at sociale partnerskaber er med til at skabe forandringer for borgere med psykisk sårbarhed.

Et opsøgende tilbud med partnerskaber er velplaceret under AST-området, hvor der i forvejen er stor erfaring med målgruppen. Vi ser det som en stor fordel, at vi ikke er en del af det etablerede behandlingssystem.

Derfor vil vi gerne opfordre organisationer, kommuner og regioner til at arbejde med tværfaglige og sociale partnerskaber. Vi vil også gerne rådgive og hjælpe med at etablere partnerskaber ude hos jer.

Tusind tak til brugere, partnere og medarbejdere for at udtale sig om Satellittens arbejde og udfordringer.

“Man føler sig ikke syg på samme måde i Satellitten, der er det lidt mere normalt. Man føler sig mere fri, fordi det ikke er et kommunalt tilbud, og noget man gør frivilligt.”

– Bruger

FØLGESKAB TIL FÆLLESSKAB

Udgivet af N.A.B.O. Center, København, Juni 2020. 1. udgave

WeShelter, Gl. Køgelandvej 137, 2500 Valby, 36161113, kontakt@weshelter.dk

N.A.B.O. Center, Portugalsgade 10, 2300 København S, 30368070, www.nabocenter.dk

N.A.B.O. Satellitten, satellit@nabocenter.dk

Lya Moestrup, konsulent, lym@tosti.dk, 20140116

ISBN 978-87-972262-0-9



WeShelter
Socialt arbejde siden 1893

ISBN 978-87-972262-0-9